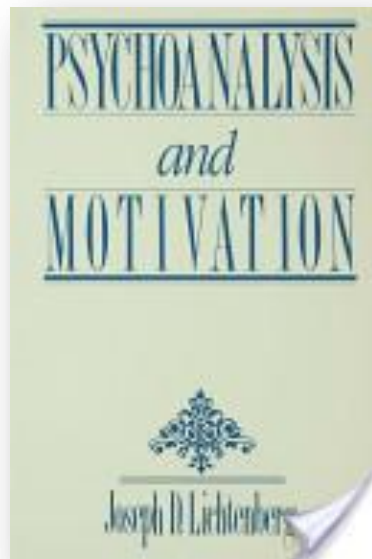

Motivácie detí od 11 do 14 rokov a dozrievanie viery

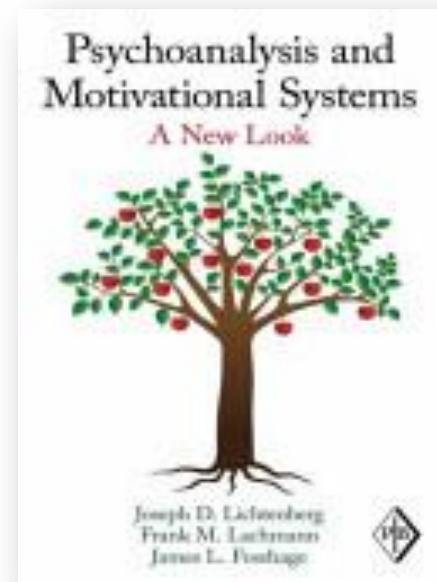
Metodický deň
21. máj 2014

Teória J. D. Lichtenberga

1989

2011

Teória o motivácii/motiváciách

Freud

- Jedna motivácia
- Vnútorne pudy a inštinkty

Lichtenberg

- Veľa motivácií
- Skúsenosť vzťahu

Fyzické potreby

Pripútanosť

Príslušnosť
k skupine

Starostlivosť o
druhých

Objavovanie –
asertivita

Vzdor

Zmyslové potešenie
a sexuálne
vzrušenie

Čo je základom motivácie?

pozitívna skúsenosť
so sebou samým, založená
NA EMPATICKEJ
ODPOVEDI iných ľudí

Samuel a Héli

1Sam 3, 1 - 5

Chlapec Samuel posluhoval pred Pánom pod dozorom Héliho. Božie slovo bolo v tých dňoch vzácne a videnie nebolo časté.

I stalo sa v ktorýsi deň, že Héli ležal na svojom mieste. Oči mu začínali hasnúť, takže nevidel.

Božie svetlo ešte nevyhaslo a Samuel spal v Pánovom chráme, kde bola archa zmluvy.

Tu zavola na Samuela Pán. On odpovedal: „Tu som!“ Bežal k Héli a vravel: „Tu som, pane, volal si ma!“ On odvetil: „Nevola som, spi ďalej!“ Odišiel teda a spal.

Čo je základom náboženskej motivácie?

Rozmýšľal si niekedy, že prečo chodiť na omšu?

- No ako keby to bol magnet a ja som magnet ...že by ma to tak ťahalo ... Ja, keby som si povedal, že na tú omšu nepôjdem ...ale aj tak by ma to pritiahlo.

A vieš si vysvetliť, prečo to tak je?

- Sám neviem, ale môže byť, že mám Pána Ježiša veľmi rád...
(Peter, 10)

Negovaný vek

VKD 1997: „V tzv. rozvinutých krajinách sa osobitne pociťuje problém **preadolescencie** – neuvedomujeme si dosť ťažkosti, potreby a ľudské a kresťanské danosti preadolescentov, a to natoľko, že možno vzhľadom na nich hovoriť o *negovanom veku*. Veľakrát v tomto čase chlapec alebo dievča prijatím sviatosti birmovania završí proces uvádzania do sviatostí, ale zároveň sa takmer úplne vzdiali od praktizovania viery. Treba si to vážne uvedomiť a vyvinúť špecifickú pastoračnú starostlivosť...“ čl. 181

Obdobie veľkých zmien

Telesný vývin

Kognitívny vývin

Zmeny vo vzťahoch

Identifikácia

Fyzické potreby

Pripútanosť

Príslušnosť
k skupine

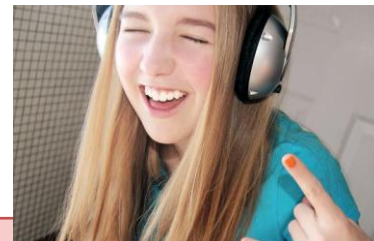
Starostlivosť o
druhých

Objavovanie –
asertivita

Vzdor

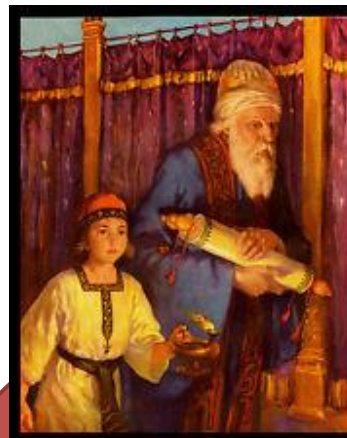
Zmyslové potešenie
a sexuálne
vzrušenie

Dozrievanie vo viere

Verím to, čo chcem ...

Verím všetko, čo mi povedia ...

Pripútanosť

*Stretnem sa vlastne s Pánom Ježišom a viem, že keď sa nemám na koho obrátiť, že tu bude vždy, že On je vždy ochotný si ma vypočuť.
(Eva, 14 rokov)*

*Proste pri omši sa dokážem stretnúť s Bohom. Dokážem sa s ním všade stretnúť, ale pri omši sa ukludním, dokážem sa v klúde porozprávať s Bohom ...
(Braňo, 14 rokov)*

Spolupatričnosť k skupine

Stalo sa ti niekedy, že si sa na omšu tešil?

– Áno.

Kedy?

– Neviem, kedy sa to stalo, ale už sa mi zdá, keď napríklad dneska sa teším, lebo po omši máme tréning.

Čo máte?

– Tréning, miništrantský. Tak futbalový. **(Pavol, 13)**

Väčšia samostatnosť

Máš spolužiakov, ktorí nechodia do kostola?

– Áno. Asi možno, že aj väčšina triedy.

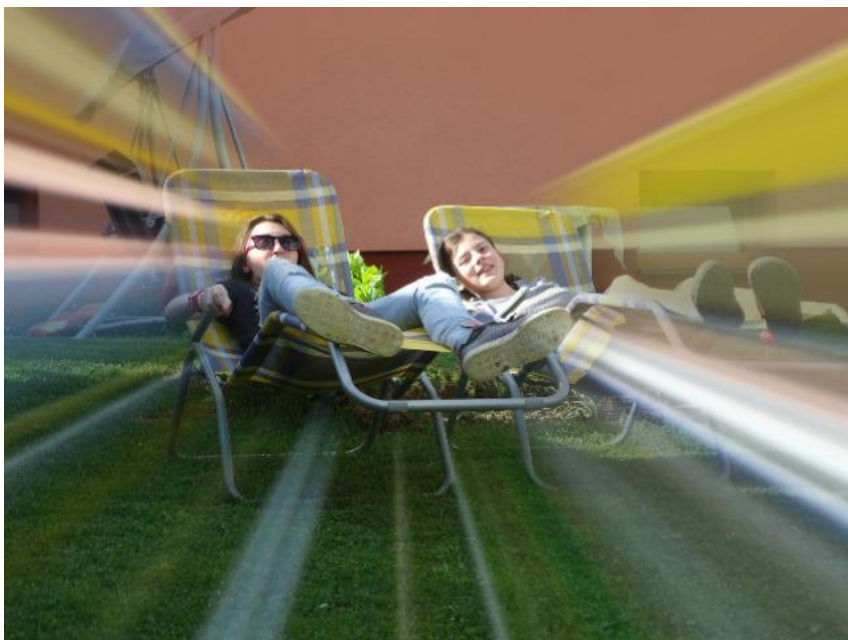
A nebavíte sa napríklad niekedy o tom, že chodenie do kostola...

– Oni vedia, že som veriaca a niekedy aj boli také narážky, ktoré mi boli nepríjemné, ale ja sa proste nehanbím za vieru. Ja som veriaca, viem o tom a vie o tom aj moje okolie. (...)

A čo im hovoríš, že prečo sem chodíš, keď to vedia?

– Lebo ja sa chcem stretávať s Ježišom a som im proste povedala, že mi to pomáha a že tak. **(Eva, 14)**

Objavovanie - asertivita

- Si pamätám, že (...) som sa najviac tešila ráno. Keď som vstanula, mi mamka zrobila vlasy a už ma obliekla do toho rúcha. A vtedy som bola ešte také dieťa. Som si neuvedomovala, že prvý krát Pána Ježiša prijmem. Ale som sa tešila na dezerty <smiech> i na peniaze <smiech>. (...) Lebo ja som si to uvedomila tak v ôsmom ročníku alebo tak v siedmom.

A ako k tomu prišlo, že si si to začala uvedomovať?

- Z toho, keď sme rozprávali s naším pánom farárom. I tak na kázňach, keď tak hovoril, že sa stretávame s Pánom Ježišom pri Oltárnej Sviatosti a že ho prijímame. A som si tiež tak uvedomila, že také to bolo super (...) že som už prijala Pána Ježiša. **(Mária, 14)**

Prvé pochybnosti

Ktorá z častí sv. omše je pre Teba najzaujímavejšia?

- No kázeň, určite. Potom sv. prijímanie. A potom také, že zaujímavé oznamy, že čo sa stalo.

A sv. prijímanie, prečo?

- Sv. prijímanie aj preto, že mama mi vlastne povedala, keď prímam Eucha—Boha do srdca, že vlastne vtedy je pri nás najbližšie, vtedy sa môžem ku nemu modliť, prosiť a vtedy je najväčšia šanca, že nás teda vypočuje, lebo máme ho veľmi blízko, no tak ...

A veríš tomu?

- Verím tomu. Samozrejme. (...) Aj keď už mám také dáke pochybnosti, že či to vôbec existuje, ale verím tomu ...sa snažím s tým bojovať.

A máš niekoho, kto Ti pomôže?

- No, mama väčšinou. A ocko iba tak dakedy, že ma napomenie a tak. **(Ján, 12)**

Reflexia náboženskej skúsenosti

Stalo sa niekedy, že si prežil na omši niečo mimoriadne, čo ti pomohlo veriť?

- ...že keď chodím na omše, tak je to iné, ako keď len o tom hovoríme ... je iné, keď som na omši, ako keby som nemal byť na omši. Ja keby som vôbec nechodil na omše, tak by som vôbec nevedel, že o čom to je ..to by nemalo ako súvisieť, to by nezapadalo. (...) Tak by som veľmi neveril (...) Je iné to zažiť a je to iné čítať.

Ale čo človek môže zažiť viac na omši?

- Tú prítomnosť asi Boha. Lebo v knihách to sú len slová ...

A aké to je zažiť Boha?

- Tak je to asi ... určite je to radosť. Je to skôr tá radosť. **(Jozef, 13)**

Záver

Motivácie vo všeobecnosti, a teda aj náboženské motivácie, nie sú jednoducho dané, ale objavujú sa, sú spoluvytvárané a tvárnené v procese vývinu jednotlivca, ktorý sa nachádza v sieti vzťahov s inými.

Najdôležitejším v tomto procese je vychovávateľ, ktorý si je vedomý, že náboženské motivácie sú v danom veku viazané hlavne na motivačné systémy pripútanosti, pričlenenia k skupine a objavovania asertivity.

Znamená to, viesť k osobnému priateľstvu s Ježišom, zakladať malé spoločenstvá pre-adolescentov, podporovať procesy objavovania zmyslu náboženskej praxe pre život.

Dôsledky pre výchovu

1. Aká je úloha učiteľa náboženskej výchovy / náboženstva pri výchove preadolescentov? Aké sú vaše možnosti a limity v tejto oblasti?
2. Čo si myslíte o potrebe katechézy vo farnosti? Môžeme ju považovať ako nevyhnutný predpoklad pre osobnú vieru preadolescentov?

Zdroj foto:

- vlastní archív
- internet

Ďakujem